

**MASIN, Joannes Idesbald**, heer van Ten Torre en Boezinge, licentiaat in de rechten, samensteller van een grote verzameling genealogieën en genealogische fragmenten.

Joannes Idesbald Masin werd gedoopt te Veurne St.-Walburga op 30 december 1631. Hij was de oudste van 4 zonen uit het tweede huwelijk van Joris (1594-1656), heer van Ten Torre en schepen van het Westkwartier van het Brugse Vrije, met Maria Joanna des Trompes (1606-1671), dochter van Adolf, heer van Boezinge. Hij was licentiaat in de rechten (Universiteit Leuven). Hij woonde opeenvolgend in Veurne, Brugge en Boezinge bij Ieper. Hij overleed op 7 februari 1694 in Boezinge als vrijlaat van het Brugse Vrije. Tussen 1655 en minstens tot 1685 stelde hij een uitgebreide verzameling van genealogieën samen die bijna intact bewaard bleef (Rijksarchief Brugge, Fonds de Thibault de Boesinghe, nrs. 424 A/C), maar die nergens zijn samensteller vermeldt. Hij bleef tot nu toe totaal onbekend in de genealogische of biografische literatuur van de 18de tot de 20ste eeuw.

Joannes Idesbald Masin stamde uit een geslacht van schepenen en burgemeesterslandhouders van aanvankelijk de stad, later de kasselrij Veurne. In 1459-60 kocht Elooi Masin, zoon van Cornelis het leengoed *De Quynste* (in Veurne St.-Walburga). Zijn zoon Victor kocht in 1511 voor zijn oudste zoon Adriaan de heerlijkheid *Coudenburg* (in Eggewaartskapelle en Avekapelle) en voor zijn jongere zoon Elooi de hofstede *Ten Torre* (*Ten Torreele*) (in Veurne St.-Walburga) die hij in 1519 liet verheffen tot leengoed. Hun afstammelingen vormden twee takken. De oudste bleef actief in het bestuur van de kasselrij maar kwam later als militairen in Gent terecht. De jongere tak was actief in het bestuur van het Westkwartier van het Brugse Vrije en verwierf later door erfenis de dorpsheerlijkheid Boezinge.

Joannes Idesbald behoorde tot de jongere tak. Hij werd geboren op het goed Ten Torre. In 1620-30 had zijn vader er een nieuw kasteeltje gebouwd (afgebeeld in Sanderus' *Flandria Illustrata*, 2, 1641-44, 489: *Praetorium Torelle viri Nobilis Georgy Masin in Suburbano Furnensi*). Zijn vader en diens schoonbroer Jan Gaspard des Trompes hadden een titel van

ridder verkregen bij patentbrieven van 15 april 1643.

Op 2 februari 1651 schreef Joannes Idesbald zich als 19-jarige in aan de universiteit te Leuven voor een opleiding in de rechten. Op 12 april 1655 verdedigde hij er zijn thesis. Twee gedrukte aankondigingen ervan bleven bewaard (waarin hij zich *Furnensis* noemt). Zijn onderwerp betrof de legitimering van natuurlijke kinderen wat een al vroege belangstelling voor genealogische kwesties verraaft.

Begin 1646 was Frankrijk de Zuidelijke Nederlanden binnengevallen en in september werd het hele Franse leger (40.000 man!) gestationeerd ten noorden van Veurne, precies daar waar Ten Torre lag. Het kasteeltje leed op diverse tijdstippen erg onder het oorlogsgeweld. Uiteindelijk bleven er nog slechts enkele gebroken muren van over. Zijn vader week met zijn gezin uit naar Brugge (mogelijk na de tweede periode van oorlogsgeweld van 1657-59). In 1659-61 noemde Carolus de Visch (*NBW*, dl. VI, 986), prior van de Duinenabdij, Joannes Idesbald Masin, *Brugensis* (zie verder).

Het schepenambt van zijn vader in het bestuur van het Brugse Vrije (dat daar een benoeming voor het leven was) garandeerde een zekere welstand, maar de ruïnering van zijn bezit in de kasselrij Veurne moet dit toch ook aangetast hebben: toen Joannes Idesbald zich in Leuven inschreef werf hij tot de weinig bemiddelde studenten (*pauperes*) gerekend.

Het tijt keerde in 1664 (maar dan was zijn vader al 8 jaar overleden): zijn moeder Maria Joanna des Trompes erfde toen immers de dorpsheerlijkheid Boezinge bij Ieper na het kinderloos overlijden van haar twee broers Jan Gaspard († 1653) en Frans Albert († 1664). De weduwe en haar kinderen namen hun intrek in het kasteel aldaar (afgebeeld in Sanderus' *Flandria Illustrata*, 1, 1641-44, 389: *Praetorium D. Ioannis Casparis de Trompe Toparchi de Boesinghe in Castellania Iprensi*). Na het overlijden van zijn moeder werd Joannes Idesbald de nieuwe dorpshoofd van Boezinge. Maar mogelijk was het kasteel te Boezinge ook door het oorlogsgeweld in verval geraakt want hij betrok er maar

weinig kamers, zoals uit zijn staat van goed, opgemaakt na zijn overlijden blijkt. Hij overleed op 7 februari 1694 en werd twee dagen later bijgezet in het graf van zijn moeder bij het hoofdaltaar in de kerk van Boezinge ; zijn grafschrift wordt geflankeerd door 16 kwartierschilden. Toen woonde hij al wel 27 maanden in een gehuurde kamer te Ieper : hij was naar deze stad gevlucht voor nieuw Frans oorlogsgeweld (de Negenjarige Oorlog, 1689-1697). Op 7 april werden zijn meubelen openbaar verkocht. Zijn staat van goed vermeldt o.a. *drie coffers met verscheyde pampieren het sterfhuis raeckende*. Dit archief bevatte allicht ook zijn genealogische verzameling.

Reeds van op jonge leeftijd moet hij zich geïnteresseerd hebben aan genealogie. Het onderwerp van zijn licentiaatsthesis wijst daarop. In 1659-1661 had Carolus de Visch in de nieuwe vestiging van de Duinenabdij te Brugge als 64-jarige, uit liefhebberij een handschrift van meer dan 350 folio's *Notitiae Genealogicae* samengesteld. Daarin noemde hij voor het laatste derde van zijn handschrift als zijn voornaamste bron de geschriften van de dan 28 à 30-jarige Joannes Idesbald Masin (*Joannes Idesbaldus Masin domini de la Tourelle*). 37 genealogieën in de Visch' handschrift blijken inderdaad letterlijk uit de verzameling Masin overgeschreven te zijn. Joannes Idesbald Masin was dus kort na zijn studententijd al begonnen met het verzamelen van genealogieën. Hij bouwde zijn verzameling verder uit tot zeker in of na 1685, dus minstens over een periode van 30 jaar. Zijn verzameling bevatte uiteindelijk meer dan 700 genealogieën en genealogische fragmenten.

Hij stond hierbij ook in contact met andere genealogen van zijn tijd, zoals kanunnik Jacobus Antonius Kerchof, kapelaan van de Brugse O.L.V.-kerk (*NBW*, dl. XXI, 557-561) : op minstens 21 bladen in Masins verzameling vindt men detailaanvullingen in Kerchofs geschrift. Nog twee genealogieën, eveneens in Kerchofs geschrift, raakten in Masins papieren verschrift (waarvan één op de achterkant van een briefomslag aan Kerchof gericht). In

Masins verzameling steken ook 6 genealogieën in een hand van een nog niet nader geïdentificeerde andere 17de-eeuwse genealoog. In het geschrift van deze andere genealoog steken er in Kerchofs verzameling nog 40 andere en enkele ervan vinden we in kopie ook weer terug in Masins verzameling die hij letterlijk overgeschreven had).

Joannes Idesbald Masin was vooral een verzamelaar van genealogieën die hij uit andere verzamelingen overschreef of van correspondenten kreeg. In tegenstelling tot andere genealogen-tijdgenoten (zoals Kerchof en Marius Voet (1613-1685)) deed hij geen eigen archiefonderzoek en zijn er nauwelijks losse aantekeningen over families in zijn verzameling te vinden. Ook afzonderlijke handschriften betreffende één familie of handschriften met heraldische inhoud zijn van hem niet bekend. Evenmin werden (tot nu toe) geen documenten in zijn handschrift aangetroffen in de verzamelingen van zijn tijdgenoten-genealogen. Zijn kopieën maakte hij zeer verzorgd en onveranderlijk in een beheerst, goed leesbaar schrift (wat van vele andere 17de-eeuwse genealogen niet kan gezegd worden).

Hij overleed ongehuwd en als laatste heer van de heerlijkheid Boezinge van het geslacht Masin. Zijn andere broers en zussen waren ofwel geestelijken ofwel al eerder zonder nakomelingen overleden. De heerlijkheid Boezinge ging over naar de erfgenamen van een zus van hun moeder. Deze verbleven in Lotharingen. In 1718 verkochten deze buitenlanders de heerlijkheid Boezinge aan Pieter de Thibault uit Ieper. Het familiearchief Masin van de tak *Ten Torre* (de *coffers met verscheyde pampieren*) is toen blijkbaar niet overgedragen aan de andere tak van de familie (de tak *Coudenburg*), maar aan de koper. Op die manier kwam de verzameling genealogieën van Joannes Idesbald Masin in bezit van de familie de Thibault. In de eerste helft van de 18de eeuw heeft een lid van de familie de Thibault nummers toegekend aan de nog ongenummerde bladen in de verzameling, de naamindexen bijgewerkt en opgespoord welke bladen ontbraken t.o.v. de eerste index die nog door Masin was opgemaakt.

In 1877 deed een de Thibault een poging voor een uitgave van de hele verzameling in boekvorm maar het project kwam niet van de grond. De familie de Thibault de Boesinghe schonk hun familiearchief, met daarin ook de verzameling Masin, na W.O. II aan het Rijksarchief te Brugge.

*Bronnen & Lit.* : BRUGGE, Rijksarchief, Fonds de Thibault de Boesinghe ; — BRUSSEL, Stadsarchief, Fonds de Lannoy de la Motterie, dozen 74 tot 79 (familiearchief Masin, vooral de tak Coudenburg betreffend) ; — P. DONCHE, De genealoog Joannes Idesbaldus Masin (1631-1694), in : *Vlaamse Stam*, 51, 2015, 270-277 ; — ID., *De verzameling Joannes Idesbaldus Masin. 700 genealogieën en genealogische fragmenten betreffende de Zuidelijke Nederlanden uit de 17de eeuw*, Brugge, 2015, 112 ; — ID., De familie Masin in de kasselrijen Veurne en Ieper en de heerlijkheden de Quynste, Coudenburg, Ten Torreele en Boezinge, in : *Westhoek, tijdschrift voor Geschiedenis en Familiekunde in de Vlaamse & Franse Westhoek*, 31, 2015, 273-361.

Pieter DONCHE